

om Erhvervelse af Banerne. Jeg har indtil Forhandlingen i Dag staaet i den Formening, at ogsaa dette Formaal var ret tilfredsstillende naaet ved det, som var sket. Jeg ser ikke rettere, end at Rigsdagen har bevaret fuld Frihed til at afgjøre, om den vil gaa ind paa en Erhvervelse af disse Baner for Staten eller ikke, og jeg ser heller ikke rettere, end at der er stillet Rigsdagen, i vidt Maal i alt Fald, Frihed til at bestemme Vilkaarene, hvorunder en saadan Erhvervelse skulde ske, ganske vist indenfor Grændsen af en vis Kjøbesum, men en Kjøbesum, som jeg tror fra alle Sider vil erkjendes at være saa lav, at der ikke vil kunne være Tale om at søge Erhvervelsen, i alt Fald ad frivillig Vej, tilveiebragt paa endnu billigere Vilkaar. Jeg har altsaa, som sagt, troet, at jeg naaede det Væsentlige og var i fuld Overensstemmelse med Rigsdagen ved at forhindre, at en Erhvervelse af Banen præjudiceredes derved, at en Kreditor satte sig i Besiddelse af den; men jeg har ogsaa troet netop derigjennem at forbedre Rigsdagen fuld Frihed ikke alene til at bestemme, om Banen skulde erhverves eller ikke, men ogsaa til i alt Væsentligt at bestemme Vilkaarene, hvorunder Erhvervelsen skulde ske. Nu har det ærede Medlem for Sørs Amts 3die Valgkreds (Zauber) ganske vist villet oplyse Thinget om, at Regjeringen kunde have handlet i langt høiere Grad til Fordel for Statskassen, for Staten, ved at lade sig Banen udlægge ved Tvangsauktion som Prioritetshaver. Det ærede Medlem maa da leve i en fuldstændig Misforstaaelse af, hvad det virkelige Forhold er. Thi Staten var ikke Prioritetshaver, men Aktiehaver, en af Eierne af Banen, en af dem, en Tvangsauktion gaar ud over, og Staten vilde altsaa ikke have kunnet erhverve den ved Auktion, uden ved selv at byde paa den og lade sig den tilslaa for det højeste Bud. Men jeg vil dog henstille, om det af ærede Medlemmer, der overhovedet se et Overgreb i, hvad der er sket, vilde blive betragtet som et mindre Overgreb, om Regjeringen paa sin egen Haand havde ikke alene givet Penge ud af Statskassen, men erhvervet en saa betydelig Eiendom som denne med Forpligtelse for Staten til at drive den, uden at der var erhvervet Lovbemyndigelse derfor. Nei, naar det ærede Medlem virkelig vil fastholde Tanken om at sætte sig i Besiddelse af Banen som Prioritetshaver og for det mindst mulige Bøh, uden at tage Hensyn til Andet end netop den billigste mulige Erhvervelse, vil det ærede Medlem se, eller i alt Fald haaber jeg, at det vil lykkes mig at vise det ærede Thing, at det netop vil kunne naas gjennem det, der nu er sket. Nu staar Statskassen som Prioritetshaver med en Fordring paa 770,000 Kroner næstefter 400,000 Kr., altsaa en Fordring op til 1,170,000 Kr., og disse 1,170,000 Kr. svare jo ganske nøiagtig til det mindst mulige Auktionsbud, der kunde været gjort, i Forbindelse med den billigst mulige

Indløsning af Materiellet, som var anslaaet for sig til 170,000 Kr. Derfor det altsaa skal være Opgaven at tilvinge sig Banen ved et hensynsløst Misbrug af alle Midler og for den billigste Pris, vil det, der er sket, give en Finantsminister Leilighed til at foretage den Operation, som det ærede Medlem tilraaede, men som var fuldstændig umulig paa den Tid, Tvangsauktionen skulde finde Sted. Af, hvad der iøvrigt er anført mod Lovforlaget, mindes jeg ikke, at der er Noget, der særligt angaar Finantsministeren. Det maa dog maaske være mig tilladt i Anledning af en anden Misforstaaelse af det ærede Medlem for Sørs Amts 3die Valgkreds (Zauber) at gjøre en kort Bemærkning. Jeg forstod det ærede Medlem saaledes, at han vilde bebrejde mig, at jeg gjennem Forhandling med Finantsudvalget vilde søge en Bemyndigelse, som kun kunde gives af den samlede Rigsdag. Denne Bebrejdelse er i dobbelt Henseende uretfærdig. Thi det ærede Medlem eller i alt Fald ærede Medlemmer af Finantsudvalget ville dog vistnok erindre, at det ingelunde var af egen Drift, at jeg i forrige Samling bragte Sagen frem i Finantsudvalget, men at jeg kun bragte den frem, fordi der indkom et Andragende fra Bestyrelsen af Banerne om at faae tilstaaet et Laan af Statskassen, et Andragende, som jeg ikke ansaa mig for berettiget til uden Videre at henlægge, uden at have sat Finantsudvalget i Kundskab derom; men at jeg udtryffeligt tilføjede, at det var med stor Beklagelse, at jeg saae mig i denne Nødvendighed, fordi jeg troede, at det under Sagens daværende Stilling, saaledes som Banen stod overfor dens Kreditorer, kun kunde være ubeldigt, at et saadant Laaneandragende kom til Forhandling, Altsaa var det ingenlunde af egen Drift, at jeg kom til Finantsudvalget for at forhandle, men kun, fordi jeg ansaa mig forpligtet til, ikke uden at forhandle, at slyde et Andragende af den Betydning tilbage. En anden Misforstaaelse fra det ærede Medlems Side var jo den, at jeg skulde ville anse en Overensstemmelse mellem Finantsudvalget og mig om denne Sag som tilstrækkelig for mig til at handle. For at være vis paa, at jeg ikke selv skulde have givet Anledning til en saadan Misforstaaelse ved, hvad jeg udtalte ved Finantslovens Behandling om disse Laan, har jeg set efter, om jeg virkelig skulde have udtrykt mig saa ubeldig; men det er ikke Tilfældet. Jeg har nemlig sagt: „forfaavidt der ikke blev opnaaet nogen Overensstemmelse mellem det ærede Udvalg og mig, og der af Rigsdagen blev vedtaget Noget angaaende denne Sag“. Jeg tror dog virkelig, at det er saa tydelige Ord som muligt for at vise, at det var Meningen, naar Finantsudvalgets Tilslutning var naaet, at bringe Sagen for Rigsdagen. Det ærede Medlem for Vests Amts 2den Valgkreds (Berg) har fuldstændig Ret i, at jeg har havt Leilighed til at kjende — jeg tør sige — Alt, hvad der vedkommer Anlægget af Randers—Grenaa